

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a Mgr. et Ing. et Bc. Radovana Havelce v právní věci stěžovatele **J. R.**, zastoupeného JUDr. Alicí Bártkovou, advokátkou se sídlem v Praze 10, U Plynárny 99, za účasti **Celního ředitelství v Ústí nad Labem**, se sídlem v Ústí nad Labem, Elišky Krásnohorské 2378/24, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 12. 5. 2006, č. j. 59 Ca 43/2005 – 34,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 12. 5. 2006, č. j. 59 Ca 43/2005 – 34 byla odmítnuta žaloba, kterou se stěžovatel domáhal zrušení rozhodnutí Celního ředitelství v Ústí nad Labem (dále jen „celní ředitelství“) ze dne 15. 2. 2005, č. j. 1190/05-2001-21, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Celního úřadu Česká Lípa (dále jen „celní úřad“) ze dne 9. 12. 2004, č. j. 5203/04-1562-02, kterým byl stěžovatel podle ust. § 73 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“) vyzván k zaplacení částky 5 729 581 54 Kč, jejíž zaplacení mu bylo pravomocně uloženo zahraničním daňovým výměrem S-0330-220144-06-999-4700 dne 30. 6. 1999, evidovaným pod č. RK039200/1999-G2002. V odůvodnění usnesení krajský soud uvedl, že napadeným rozhodnutím nebylo rozhodováno o souhrnu subjektivních práv a povinností, jak má na mysli ust. § 65 s. ř. s., neboť o těchto právech a povinnostech bylo rozhodnuto již zahraničním daňovým výměrem. Úkon podle ust. § 73 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků má povahu pouhého procesního rozhodnutí, protože pouze upomíná povinného o zaplacení daňového

nedoplatku. Je tudíž zjevné, že ve smyslu ust. § 70 písm. c) s. ř. s. je přezkum takového úkonu soudem vyloučen. Soud proto podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. žalobu odmítl, aniž mohl zkoumat správnost napadeného rozhodnutí.

Proti tomuto usnesení podal stěžovatel kasační stížnosti z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Nezákonnost postupu soudu spatřuje ve skutečnosti, že předmětnou výzvou celního úřadu byla vůči stěžovateli zahájena exekuce na vymožení cizího daňového výměru a přitom celní ředitelství provedlo doplnění vymáhaného cizího daňového výměru o datum narození povinné osoby, aby tak identifikovalo jednoznačně povinnou osobu. Tímto jednáním učinilo celní ředitelství z úkonu procesního úkon hmotněprávní, když na základě své úvahy určilo, že povinnou osobou je stěžovatel, nikoliv další osoby shodného jména a příjmení, které v České republice žijí. Takové rozhodnutí je podle stěžovatele rozhodnutím, které zakládá, mění, ruší nebo závazně určuje práva, a podléhá proto soudnímu přezkumu. Stěžovatel je přesvědčen, že má právo bránit se vůči každému úkonu státu, který vůči němu směřuje a ohrožuje jeho základní lidská práva. Pokud stát, resp. celní ředitelství, libovolně určí, že stěžovatel má hradit částku 5 729 581 54 Kč, pak ať takový úkon činí procesní formou nebo formou jinou. Stěžovatel má Ústavou zaručené právo se proti takovému jednání bránit. Podle stěžovatele neexistuje žádné rozhodnutí, které by bylo celní ředitelství oprávněno vymáhat vůči stěžovateli. Pokud soud odmítl poskytnout ochranu jeho právům pouze na základě toho, že celní ředitelství zatím učinilo pouze procesní úkon, pak se jedná o nepřipustný formalismus. Stěžovatel je přesvědčen, že pokud je správním orgánem činen procesní úkon na základě nicotného rozhodnutí, pak je povinností soudu zabývat se námitkou, že i procesní úkon celního ředitelství je nicotný, a soud má tedy možnost ho zrušit. Zahraniční daňový výměr je nicotný, neboť z něj nelze jednoznačně určit povinnou osobu a postup správních orgánů, které na základě svého uvážení doplňují datum narození povinné osoby, je v rozporu jak s ústavním pořádkem České republiky, tak v rozporu se zákonem o správě daní a poplatků a zákonem č. 191/2004 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek (dále jen „zákon o mezinárodní pomoci“), které nedávají nikomu pravomoc rozhodovat o doplňování zahraničních výměrů. Rozhodnutí správních orgánů je nutno hodnotit podle obsahu, nikoliv paušálně podle jejich formy. Pokud krajský soud nezohlednil, že v daném případě se jedná o vymáhání zahraničního daňového výměru, jemuž předchází rozhodnutí Ministerstva financí o přijetí a vyhovění žádosti o vymáhání zahraničního daňového výměru, a odmítl žalobu na základě skutečnosti, že napadené rozhodnutí je vydáváno podle ust. § 73 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků, dopustil se nezákonnosti. Z výše uvedených důvodů navrhl stěžovatel zrušení napadeného usnesení a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

Celní ředitelství ve vyjádření ke kasační stížnosti akceptovalo závěry krajského soudu a odkázalo na své předchozí vyjádření k žalobě.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Pokud stěžovatel namítal, že celní ředitelství provedlo doplnění cizího daňového výměru o datum narození povinné osoby, čímž učinilo z procesního úkonu úkon hmotněprávní, který pak podléhá soudnímu přezkumu, jedná se o námitku nedůvodnou, protože napadené rozhodnutí celního ředitelství datum narození stěžovatele vůbec neobsahuje a rovněž nebylo zjištěno, že by celní ředitelství jakkoliv doplňovalo cizí daňový výměr.

K tomu považuje Nejvyšší správní soud za vhodné dodat, že i když datum narození stěžovatele obsahovala výzva celního úřadu, v žádném případě tím neztratila svůj procesní charakter a uvedení tohoto údaje nemohlo učinit z procesního úkonu úkon hmotněprávní, jak dovozuje naprosto neopodstatněně stěžovatel. Celní úřad uvedl ve výzvě datum narození jen jako další identifikační údaj o povinné osobě, přičemž v dané věci nebylo sporu o tom, že právě stěžovatel je takovou osobou. Uvedení data narození je naprosto běžným způsobem identifikace osob a v posuzované věci nelze v žádném případě dovodit, že by takovým postupem mohlo dojít k změně charakteru celého úkonu a že by se tedy z tohoto důvodu mohlo jednat o úkon zakládající, měnící, rušící nebo závazně určující práva nebo povinnosti stěžovatele.

Doručením výzvy vydané podle ust. § 73 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků se adresátova práva či povinnosti nemění, a tím méně zakládají. Výzva je pouze prvním úkonem daňové exekuce. Není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. a nepodléhá přezkumu ve správním soudnictví. Nejvyšší správní soud připomíná, že tato otázka již byla opakovaně řešena jak v jeho judikatuře, tak i v judikatuře Ústavního soudu, a shora uvedené závěry jsou s judikaturou obou těchto soudů plně v souladu (viz. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2004, č. j. 2 Afs 28/2003 - 48, ze dne 28. 6. 2006, č. j. 1 Afs 149/2005 - 71 nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 6. 1999, sp. zn. IV. ÚS 198/99).

Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že odvoláním proti výzvě dle § 73 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků již nemůže daňový dlužník s úspěchem napadat rozhodnutí, které je exekucním titulem. Z toho důvodu se krajský soud nemusel, a ani nemohl, zabývat žalobními body vztahujícími se k exekucnímu titulu a z téhož důvodu se Nejvyšší správní soud nezabýval námitkou nicotnosti exekucního titulu obsaženou v kasační stížnosti.

Na shora uvedených závěrech nic nemění ani skutečnost, že exekucní titul v přezkoumávané věci představuje daňový výměr vydaný zahraničním státním orgánem. Podle § 6 odst. 1 zákona o mezinárodní pomoci se totiž doklad, který je exekucním titulem pro vymáhání pohledávky ve státě příslušného orgánu, ode dne obdržení úplné žádosti o vymáhání považuje bez dalšího za exekucní titul pro vymáhání pohledávky v České republice. Jsou-li tedy splněny všechny podmínky pro vymáhání zahraniční pohledávky vymezené zákonem o mezinárodní pomoci, nepřisluší již tuzemským správním orgánům přezkoumávat samotný exekucní titul vydaný v zahraničí.

Obiter dictum je dále třeba uvést, že krajský soud podřadil výzvu celního úřadu k zaplacení nedoplatku v náhradní lhůtě pod ust. § 70 písm. c) s. ř. s. podle něhož jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny úkony správního orgánu, jimiž se upravuje vedení řízení před správním orgánem. Nejvyšší správní soud odchýlně od soudu krajského subsumuje předmětnou výzvu pod ust. § 70 písm. a) s. ř. s. a nahlíží na ni tedy jako na úkon, který není rozhodnutím. Tato vada však nic nemění na skutečnosti, že výzva učiněná podle ust. § 73 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků je úkonem, na který plně dopadá ust. § 70 s. ř. s. o kompetenčních výlukách, a je proto na místě žalobu směřující proti takové výzvě odmítnout jako nepřipustnou podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s ust. § 68 písm. e) s. ř. s.

Námitkami stěžovatele, v nichž poukazuje na nepřipustný formalismus při aplikaci práva, na rozpor s ústavním pořádkem a se zákonem o mezinárodní pomoci a na nutnost hodnotit rozhodnutí správních orgánů podle jejich obsahu, se Nejvyšší správní soud

nezabýval, neboť stěžovatel tato svá obecná tvrzení nepodpořil prakticky žádnou právní argumentací a není proto zřejmé, jaká konkrétní pochybení jsou krajskému soudu vytýkána.

Z důvodů výše uvedených Nejvyšší správní soud neshledal nezákonnost napadeného usnesení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a celnímu ředitelství žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. června 2007

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu